ପାଠ-୧୮ ଓଜନ ଓ ପରିମାଣ ଜାଣିବା

ଜନ୍ମଦିନରେ ଲୁନା ତା'ର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ଡାକିଛି । ଭୋଜିରେ କ୍ଷୀରି ନିହାତି ହେବା ଦରକାର । ମା' ଲୁନାକୁ ଟଙ୍କା ଓ ଚିଠା ଦେଇ କହିଲେ- 'କ୍ଷୀରି ପାଇଁ ଜିନିଷ ନେଇ ଆସିବୁ ।' ଲୁନା ବଜାରକୁ ଗଲା । ମା'ଙ୍କ ଚିଠା ଅନୁସାରେ ଅରୁଆ ଚାଉଳ ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍, କ୍ଷୀର ୨ ଲିଟର, ଚିନି ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍, କିସ୍‌ମିସ୍ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍, କାଜୁ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଓ ଗୁଜୁରାତି ୧୦ ଗ୍ରାମ୍ କିଣି ଦୋକାନୀକୁ ହିସାବ କରି ପଇସା ଦେଲା । ଲୁନା ଜିନିଷ ଆଣି ବାଟରେ ଭାବିଲା, ବୋଧ ହୁଏ ଯେଉଁ ଜିନିଷ ବେଶି ଦରକାର ତାହା କିଲୋଗ୍ରାମ୍‌ରେ ଓଜନ ହେଉଛି ଓ ଯାହା କମ୍ ଦରକାର ତାହା ଗ୍ରାମ୍‌ରେ ଓଜନ ହେଉଛି ।

ତୁମ ଘର ପାଇଁ ସଉଦା ଅଣାହେବା ବେଳେ କେଉଁ କେଉଁ ଜିନିଷ ସବୁ ଏକ କିଲୋଗ୍ରାମରୁ ଅଧିକ ଓଜନର ଜିନିଷ ଆସିଥାଏ ଓ କେଉଁ ଜିନିଷ ସବୁ ଏକ କିଲୋଗ୍ରାମରୁ କମ୍ ଓଜନର ଆସିଥାଏ ବୁଝି ଲେଖ ।

ଅଫିସ୍‌ରୁ ଫେରିବା ବେଳେ ଲୁନାର ବାପା ବାଟରୁ କିଛି ସଉଦା ଆଣିଥିଲେ, ଯଥା - ୨ କିଲୋଗ୍ରାମ ଆଳୁ, ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ ଓଜନର ବାଇଗଣ, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ବିଲାତି ବାଇଗଣ, ଅଦା ୧୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଓ ରସୁଣ ୫୦ ଗ୍ରାମ୍ । ତାଲିକାଟା ଲୁନା ହାତକୁ ବଢ଼ାଇଦେଇ ବାପା ଲୁନାକୁ ପଚାରିଲେ, "ମୁଁ କେତେ ଓଜନର ଜିନିଷ ଆଣିଛି କହିଲୁ ?"

ଲୁନା ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀ ତିଆରି କଲା-

ଜିନିଷର ନାମ	କିଲୋଗ୍ରାମ୍	ଗ୍ରାମ୍
ଆଳୁ	୨	
ବାଇଗଣ	୧	
ବିଲାତିବାଇଗଣ		୫୦୦
ଅଦା		୧୦୦
ରସୁଣ		୫୦
ମୋଟ୍	୩	୬୫୦

୧କି.ଗ୍ରା. ର ଅର୍ଥ ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ,ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ୧ କି.ଗ୍ରା. ୦୦୦ ଗ୍ରା. ଭାବେ ଲେଖାଯାଇ ପାରିବ ।

ଲୁନା ହିସାବ କରି କହିଲା- ବାପା, ଆପଣ ୩ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ୬୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ଜିନିଷ ଆଣିଛନ୍ତି ।

ମାଛବିକାଳି ଦୁଆରେ ଆସି ଡାକିଲା । ଲୁନାର ମା' ତାକୁ କହିଲେ "କିଲେ ମାଛ ଦିଅ" । ମାଛ ବିକାଳି ନିକିତିରେ ଗୋଟିଏ ପାଖ ପଲାରେ ୧ କି.ଗ୍ରା. ଓଜନର ବଟକରା ପକାଇଲା ଓ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମାଛ ନେଇ ନିକିତିର ଅନ୍ୟ ପଲାରେ ପକାଇ ଓଜନ କଲା । ଠିକ୍ ୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ମାଛ ଲୁନାର ମା'ଙ୍କୁ ଦେଲା ।

ଲୁନା ମନେ ପକାଇଲା –

୧ କିଲୋଗ୍ରାମ୍ = ୧୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍

☞ ଆସ, ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଓଜନକୁ କେବଳ ଗ୍ରାମ୍‌ରେ ଲେଖିବା ।

୧ କି.ଗ୍ରା. = ୧୦୦୦ ଗ୍ରା. ୨ କି.ଗ୍ରା = ୨୦୦୦ ଗ୍ରା.

୩ କି.ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. ୪ କି.ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା.

୫ କି.ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. ୭ କି.ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା.

୮ କି.ଗ୍ରା. ୩୦୦ ଗ୍ରା. = ୮୦୦୦ ଗ୍ରା. + ୩୦୦ ଗ୍ରା. = ୮୩୦୦ ଗ୍ରା.

୨ କି.ଗ୍ରା. ୨୫୦ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା.

୪ କି.ଗ୍ରା. ୧୦୦ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା.

୩ କି.ଗ୍ରା. ୪୫୦ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା.

ଆସ, ଗ୍ରାମ୍‌ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପରିମାଣକୁ କି.ଗ୍ରା. ଓ ଗ୍ରାମ୍‌ରେ କିପରି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ଜାଣିବା । ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

୫୬୩୫ ଗ୍ରା. = ୫୦୦୦ ଗ୍ରା. + ୬୩୫ ଗ୍ରା.

= ୫ କି.ଗ୍ରା + ୬୩୫ ଗ୍ରା.

= ୫ କି.ଗ୍ରା. ୬୩୫ ଗ୍ରା. ।

☞ ସେହିପରି ନିଜେ କର ।

୮୯୨୧ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା.

= ______ କି.ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା.

= ______ କି.ଗ୍ରା. ______ ଗ୍ରା.

୩୬୪୭ ଗ୍ରା. = ______ ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା.

= ______ କି.ଗ୍ରା. + ______ ଗ୍ରା.

= ______ କି.ଗ୍ରା. ______ ଗ୍ରା.

- ଆସ, ଉଦାହରଣ ଦେଖି ସମାଧାନ କରିବା ।

ଉଦାହରଣ - ୧ : ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

(କ)

	୬ କି.ଗ୍ରା.	୩୦୦ ଗ୍ରା.
+	୨ କି.ଗ୍ରା.	୨୮୫ ଗ୍ରା.
	୮ କି.ଗ୍ରା.	୫୮୫ ଗ୍ରା.

(ଖ)

	୫ କି.ଗ୍ରା.	୭୪୫ ଗ୍ରା.
+	୪ କି.ଗ୍ରା.	୫୨୦ ଗ୍ରା.
	୯ କି.ଗ୍ରା.	୧୨୬୫ ଗ୍ରା.

= ୯ କି.ଗ୍ରା. + ୧୦୦୦ ଗ୍ରା. + ୨୬୫ ଗ୍ରା.

= ୯ କି.ଗ୍ରା. + ୧ କି.ଗ୍ରା. + ୨୬୫ ଗ୍ରା.

= ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ୨୬୫ ଗ୍ରା.

ଉଦାହରଣ - ୨ : ବିୟୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

୮ କି.ଗ୍ରା. ୨୫୦ ଗ୍ରା.	=	୮୨୫୦ ଗ୍ରା.
- ୩ କି.ଗ୍ରା. ୫୪୦ ଗ୍ରା.	=	୩୫୪୦ ଗ୍ରା.
		୪୭୧୦ ଗ୍ରା. = ୪ କି.ଗ୍ରା. ୭୧୦ ଗ୍ରା.

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. କେତେକ ଜିନିଷର ଓଜନକୁ କି.ଗ୍ରା. ଓ ଗ୍ରା.ରେ ଲେଖାଯାଇଛି । ସେଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଗ୍ରାମ୍ ଏକକରେ ପ୍ରକାଶ କର ।

ଯେପରି	୫ କି.ଗ୍ରା.	୭୦୦ ଗ୍ରା.	=	୫୭୦୦ ଗ୍ରାମ୍
	୪ କି.ଗ୍ରା.	୬୬୩ ଗ୍ରା.	=	______
	୨ କି.ଗ୍ରା.	୨୦ ଗ୍ରା.	=	______
	୭ କି.ଗ୍ରା.	୫ ଗ୍ରା.	=	______
	୮ କି.ଗ୍ରା	୩୭୦ ଗ୍ରା.	=	______
	୨ କି.ଗ୍ରା.	୧୫ ଗ୍ରା.	=	______

୨. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଲେଖ ।

ଯେପରି ୮୦୨୩ ଗ୍ରାମ୍ = ୮୦୦୦ ଗ୍ରାମ୍ + ୨୩ ଗ୍ରାମ୍ = ୮ କି.ଗ୍ରା. ୨୩ ଗ୍ରାମ୍

୩୫୫୦ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ ଗ୍ରାମ୍ + ☐ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରାମ୍

୪୩୦୫ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ ଗ୍ରାମ୍ + ☐ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରାମ୍

୧୦୦୮ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ ଗ୍ରାମ୍ + ☐ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରାମ୍

୫୯୮୦ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ ଗ୍ରାମ୍ + ☐ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରାମ୍

୨୫୫୫ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ ଗ୍ରାମ୍ + ☐ ଗ୍ରାମ୍ = ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରାମ୍

୩. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭ ଓ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ଥିବା ସମାନ ଓଜନ ପରିମାଣକୁ ତୀର ଚିହ୍ନ ଦେଇ ଦେଖାଅ ।

'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
୨ କି.ଗ୍ରା. ୨୦ ଗ୍ରା.	୯୩୬୦ ଗ୍ରା.
୮ କି.ଗ୍ରା. ୩୦୦ ଗ୍ରା.	୬୦୨୫ ଗ୍ରା.
୭ କି.ଗ୍ରା. ୫୦ ଗ୍ରା.	୨୦୨୦ ଗ୍ରା.
୯ କି.ଗ୍ରା. ୩୬୦ ଗ୍ରା.	୮୩୦୦ ଗ୍ରା.
୬ କି.ଗ୍ରା. ୨୫ ଗ୍ରା.	୪୨୨୦ ଗ୍ରା.
୪ କି.ଗ୍ରା. ୨୨୦ ଗ୍ରା.	୭୦୫୦ ଗ୍ରା.

୪. ଖାଲି କୋଠରିରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ)

   ୪ କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ ଗ୍ରା.
+ ୩ କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ ଗ୍ରା.

= ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରା.= ☐ କି.ଗ୍ରା.

(ଖ)

   ୧୫ କି.ଗ୍ରା. ୯୫୦ ଗ୍ରା.
+ ୭ କି.ଗ୍ରା. ୭୫ ଗ୍ରା.

= ☐ କି.ଗ୍ରା. ☐ ଗ୍ରା.

= ☐ କି.ଗ୍ରା. + ☐ ଗ୍ରା. + ☐ ଗ୍ରାମ୍

= ☐ କି.ଗ୍ରା. + ☐ ଗ୍ରା.

୫. ଗୋଟିଏ ଛାତ୍ରାବାସ ପାଇଁ ଦିନେ ୨୫ କି.ଗ୍ରା. ଚାଉଳ, ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ଡାଲି, ୧୮ କି.ଗ୍ରା. ଓଜନର ପରିବା କିଣାଗଲା। ସବୁ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକୁ ଭାରୁଆ ଆଣିଲା । ତେବେ, ଭାରୁଆଟି ମୋଟ୍ କେତେ ଓଜନର ଜିନିଷ ଆଣିଲା ?

ଚାଉଳର ଓଜନ = ______ କି.ଗ୍ରା.

ଡାଲିର ଓଜନ = ______ କି.ଗ୍ରା.

ପରିବାର ଓଜନ = ______ କି.ଗ୍ରା.

ମୋଟ ଓଜନ = ________ କି.ଗ୍ରା.

୬. ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଲେଖାଥିବା ପାଖ କୋଠରିରେ (✓) ଚିହ୍ନ ଓ ଭୁଲ ଉତ୍ତର ଲେଖାଥିବା ପାଖ କୋଠରିରେ (✗) ଚିହ୍ନ ଦିଅ ।

(କ) ୫ କି.ଗ୍ରା. ୫ ଗ୍ରା. + ୮ କି.ଗ୍ରା ୩୨୦ ଗ୍ରା. = ୧୩ କି.ଗ୍ରା. ୮୨୦ ଗ୍ରା. ☐

(ଖ) ୨ କି.ଗ୍ରା. ୨୦ ଗ୍ରା. + ୩ କି.ଗ୍ରା ୬୨୫ ଗ୍ରା. = ୫ କି.ଗ୍ରା. ୬୪୫ ଗ୍ରା. ☐

(ଗ) ୬ କି.ଗ୍ରା. ୩୦୦ ଗ୍ରା. + ୪ କି.ଗ୍ରା. ୨୫୦ ଗ୍ରା. = ୧୧ କି.ଗ୍ରା. ୫୫୦ ଗ୍ରା. ☐

୭. ରାମବାବୁ ପାରାଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ୨୫୦ ଗ୍ରା. ଓଜନର ସୋରିଷ, ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଓଜନର ମୁଗ ଏବଂ ୨ କି.ଗ୍ରା. ଓଜନର ଚାଉଳ କିଣିଲେ । ସେ ମୋଟ୍‌ରେ କେତେ ଓଜନର ଶସ୍ୟ କିଣିଲେ ?

୮. ଗୋଟିଏ ଅଟା ପ୍ୟାକେଟ୍‌ରେ ୫ କି.ଗ୍ରା. ଅଟା ଅଛି । ତୁମ ମା' ତୁମ ଘର ପାଇଁ ୧ କି.ଗ୍ରା. ୨୫୦ ଗ୍ରା. ଅଟା ନେଇ ରୁଟି ତିଆରି କଲେ । ପ୍ୟାକେଟ୍‌ରେ ଆଉ କେତେ ଅଟା ରହିଲା ?

୯. ମାମୁନୀ ତେଜରାତି ଦୋକାନରୁ ୧୩ କି.ଗ୍ରା. ୫୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଅଟା, ୧୫ କି.ଗ୍ରା. ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଚାଉଳ ଓ ୪ କି.ଗ୍ରା. ୪୫୦ ଗ୍ରାମ୍ ଡାଲି କିଣିଲା । ତେବେ ମାମୁନୀ କିଣିଥିବା ଜିନିଷର ମୋଟ୍ ଓଜନ କେତେ ?

୧୦. ରାମର ଓଜନ ହରିର ଓଜନ ଠାରୁ ୫ କି.ଗ୍ରା ୩୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ଅଧିକ । ହରିର ଓଜନ ୪୨ କି.ଗ୍ରା ୮୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ହେଲେ, ଦୁଇଜଣଙ୍କର ମୋଟ୍ ଓଜନ କେତେ ?

୧୧. ସୀତାର ଓଜନ ଗୋପାଳର ଓଜନ ଠାରୁ ୨ କି.ଗ୍ରା. ୭୫୦ ଗ୍ରାମ୍ କମ୍ । ଗୋପାଳର ଓଜନ ୩୯ କି.ଗ୍ରା ୪୦୦ ଗ୍ରାମ୍ ହେଲେ, ଉଭୟଙ୍କର ମୋଟ୍ ଓଜନ କେତେ ?

ଧାରକତ୍ୱ ମାପ

ସୀତା ୨୫୦ ମିଲି ଲିଟରର ଗୋଟିଏ ଖାଲି ନଡ଼ିଆ ତେଲ ବୋତଲ ନେଇ କିପରି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ମାପ ବୋତଲ ତିଆରି କରିଥିବ ତୁମ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କର । ଏହି ମାପ ବୋତଲକୁ ନେଇ କେତେ ପରିମାଣର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପି ପାରିବ ଲେଖ ଓ ତୁମ ସାଙ୍ଗକୁ କହ ଓ ଲେଖ ।

____

ତୁମେ ଗୋଟିଏ ମାପ ବୋତଲ ତିଆରି କର, ଯେଉଁଥିରେ ୨୦୦ ମି.ଲି., ୪୦୦ ମି.ଲି., ୫୦୦ ମି.ଲି., ୮୦୦ ମି.ଲି. ଓ ୧ ଲିଟର ତେଲ ମାପି ପାରିବ ।

☞ ତୁମେ ଘରେ ପାଣି ରହୁଥିବା ୫ ଟି ପାତ୍ର ନିଅ । ପ୍ରତି ପାତ୍ରରେ କେତେ ପାଣି ଧରୁଛି ପ୍ରଥମେ ଅନୁମାନ କରି ଓ ପରେ ତୁମେ ତିଆରି କରିଥିବା ମାପ ବୋତଲରେ ମାପି ତଳ ସାରଣୀ ପୂରଣ କର ।

ପାତ୍ରର ନାମ	ଆନୁମାନିକ ମାପ	ପ୍ରକୃତ ମାପ
ବାଲ୍‌ଟି		

ଆମେ ଜାଣିଲେ ଯେ,ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପର ଏକକ ହେଉଛି ଲିଟର ଓ ମିଲିଲିଟର ।

୧ ଲିଟର = ୧୦୦୦ ମିଲିଲିଟର

୨ ଲିଟର = ୨୦୦୦ ମିଲିଲିଟର

୩ ଲିଟର = ୩୦୦୦ ମିଲିଲିଟର

- ଲିଟରକୁ ମିଲିଲିଟରରେ ପ୍ରକାଶ କଲାବେଳେ କ'ଣ କରାଯାଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ କର ।

୫ ଲିଟର = ୫ × ୧୦୦୦ ମି.ଲି. = ୫୦୦୦ ମି.ଲି.

☞ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର । ଯେପରି,

୪ ଲି. ୬୫୦ ମି.ଲି.	= ୪ × ୧୦୦୦ ମି.ଲି.	+ ୬୫୦ ମି.ଲି.	= ୪୬୫୦ ମି.ଲି.
୭ ଲି. ୩୨୦ ମି.ଲି.	= _____ × ୧୦୦୦ ମି.ଲି.	+ ୩୨୦ ମି.ଲି.	= ____ __ମି.ଲି.
୮ ଲି. ୨୫ ମି.ଲି.	= __________ ମି.ଲି.	+ _______ ମି.ଲି.	= ___ ___ମି.ଲି.
୬ ଲି. ୧୧୫ ମି.ଲି.	= __________ ମି.ଲି.	+ _______ ମି.ଲି.	= ______ମି.ଲି.
__________	= ୩ × ୧୦୦୦ ମି.ଲି.	+ ୪୨୫ ମି.ଲି.	= ______ମି.ଲି.

- ମିଲିଲିଟରରେ ଥିବା ମାପକୁ ଲିଟର ଓ ମିଲିଲିଟରରେ ଲେଖ ।

୩୦୦୦ ମି.ଲି.	= ୩ ଲି.		
୧୨୫୦ ମି.ଲି.	= ୧୦୦୦ ମି.ଲି.	+ ୨୫୦ ମି.ଲି.	= ୧ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି.
୨୪୫୦ ମି.ଲି.	= ______ମି.ଲି.	+ ୪୫୦ ମି.ଲି.	= ______ଲି.______ମି.ଲି.
୪୬୭୫ ମି.ଲି.	= ______ମି.ଲି.	+ _______ମି.ଲି.	= ______ଲି. ______ମି.ଲି.
______	= ୫୦୦୦ ମି.ଲି.	+ ୩୨୫ ମି.ଲି.	= ______ଲି.______ମି.ଲି.

ଉଦାହରଣ - ୧

ଦିନେ ରାମ ବେହେରା ଟିକିଲିକୁ ୧ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି., ଲିପିକୁ ୨ ଲି. ୩୫୦ ମି.ଲି. ଓ ନିଲୁକୁ ୩ଲି. ୧୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଦେଲେ । ସେଦିନ ସେ ମୋଟ୍‌ରେ କେତେ କ୍ଷୀର ଦେଲେ ?

ସମାଧାନ :

		ଲିଟର	ମିଲିଲିଟର
ଟିକିଲିକୁ ଦେଲେ		୧	୨୫୦
ଲିପି କୁ ଦେଲେ		୨	୩୫୦
ନିଲୁ କୁ ଦେଲେ	+	୩	୧୦୦
ମୋଟ କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ		୬	୭୦୦

∴ ରାମ ବେହେରା ସେଦିନ ମୋଟ୍‌ରେ ୬ ଲି. ୭୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଦେଲେ ।

ଉଦାହରଣ - ୨

ଜଣେ କ୍ଷୀର ବେପାରୀଠାରୁ ଯଦୁ, ମଧୁ ଓ ରାଧୁ କ୍ଷୀର କିଣିବାକୁ ଗଲେ । ମଧୁ ୧ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି., ଯଦୁ ୧ ଲି. ୭୫୦ ମି.ଲି. ଓ ରାଧୁ ୨ ଲି. ୬୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଷୀର କିଣିଲେ । ତେବେ ତିନି ଜଣ ମିଶି କେତେ କ୍ଷୀର କିଣିଲେ ?

ସମାଧାନ :

ମଧୁ କିଣିଲା		୧ ଲି.	୨୫୦ ମି.ଲି.
ଯଦୁ କିଣିଲା	+	୧ ଲି.	୭୫୦ ମି.ଲି.
ରାଧୁ କିଣିଲା	+	୨ ଲି.	୬୦୦ ମି.ଲି.

ମୋଟ କ୍ଷୀରର ପରିମାଣ = ୧ଲି. ୨୫୦ମି.ଲି. + ୧ଲି. ୭୫୦ ମି. ଲି.+ ୨ଲି. ୬୦୦ମି.ଲି.

= ୧ଲି. + ୧ଲି. + ୨ଲି. + ୨୫୦ମି.ଲି. + ୭୫୦ମି.ଲି. + ୬୦୦ମି. ଲି.

= ୪ଲି. + ୧୬୦୦ମି.ଲି.

= ୫ଲି. + ୬୦୦ ମି.ଲି. = ୫ଲି. ୬୦୦ ମି.ଲି.

ଉଦାହରଣ - ୩

ଜଣେ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଟିଣରେ ୧୬ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି. କିରୋସିନ୍ ଥିଲା । ସେଥିରୁ ଦୋକାନୀ ୭ ଲି. ୫୦୦ ମି.ଲି. କିରୋସିନ୍ ବିକ୍ରି କରିସାରିବା ପରେ ଟିଣରେ ଆଉ କେତେ କିରୋସିନ୍ ରହିଲା ?

ସମାଧାନ : -

	୧୬ ଲି.	୨୫୦ ମି.ଲି.		୧୫ ଲି.	୧୨୫୦ ମି.ଲି.
-	୭ ଲି.	୫୦୦ ମି.ଲି.	-	୭ ଲି.	୫୦୦ ମି.ଲି.
				____ଲି.	______ମି.ଲି.

(ଏଠାରେ ୧୬ ଲି. ରୁ ୧ ଲି. ନେଇ ତାକୁ ୧୦୦୦ ମି.ଲି. କରାଗଲା ଓ ୨୫୦ ମି.ଲି. ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇ ସିଧାସଳଖ ୧୨୫୦ ମି.ଲି. କରାଗଲା ଓ ଲିଟର ଘରେ ୧୫ ଲି. ରଖାଗଲା)

ଜାଣିଛ କି ?

ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ମାପର ପଳା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ୫ମି.ଲି., ୧୦ମି.ଲି., ୨୦ ମି.ଲି., ୫୦ ମି.ଲି., ୧୦୦ ମି.ଲି., ୨୦୦ ମି.ଲି., ୫୦୦ ମି.ଲି. ୧ ଲିଟର ମାପର ପଳା ତୁମେ ଦୋକାନରେ ଦେଖିପାରିବ । ତୁମ ଘର ପାଖରେ ଥିବା ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ କେଉଁ କେଉଁ ମାପର ପଳା ଅଛି ବୁଝ ।

ପେଟ୍ରୋଲ ଟାଙ୍କିରେ ପେଟ୍ରୋଲକୁ କିପରି ମାପି ଦିଆଯାଏ ଦେଖିଛ କି ?

ପେଟ୍ରୋଲକୁ ଲିଟର ମାପ ପାତ୍ରରେ ମାପକରି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ପେଟ୍ରୋଲ ଖୋଲା ରହିଲେ ତାହା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ବାଷ୍ପହୋଇ ଉଡ଼ିଯାଏ । ଏଣୁ ପେଟ୍ରୋଲକୁ ଯନ୍ତ୍ରରେ ମାପିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ) ୩ ଲିଟର ୪୫୦ ମି.ଲି

\+ ୫ ଲିଟର ୭୫୦ ମି.ଲି

୮ ଲିଟର ☐ ମି.ଲି

= ୮ ଲି. + ୧୦୦୦ ମି.ଲି + ☐ ମି.ଲି.

= ୮ ଲି. + ☐ ଲି. + ☐ ମି.ଲି.

= ☐ ଲି. ☐ ମି.ଲି

(ଖ) ୫ ଲି. ୭୦୦ ମି.ଲି.

\+ ୮ ଲି. ୬୫୦ ମି.ଲି.

☐ ଲି. ☐ ମି.ଲି

= ☐ ଲି. + ☐ ମି.ଲି + ☐ ମି.ଲି

= ☐ ଲି. + ☐ ଲି. + ☐ ମି.ଲି

= ☐ ଲି. + ☐ ମି.ଲି

(ଗ) ୪ ଲି. ୭୦୦ ମି.ଲି.

\+ ୩ ଲି. ୫୦୦ ମି.ଲି.

\+ ୯ ଲି. ୮୦୦ ମି.ଲି.

☐ ଲି. ☐ ମି.ଲି.

= ☐ ଲି. ☐ ମି.ଲି.

(ଘ) ୧୦ ଲି. ୫୫୦ ମି.ଲି.

\+ ୨୦ ଲି. ୭୫୫ ମି.ଲି.

\+ ୨୦ ଲି. ୩୩୦ ମି.ଲି.

☐ ଲି. ☐ ମି.ଲି.

☐ ଲି. ☐ ମି.ଲି.

(ଙ) ୪ ଲି.୮୫୦ ମି.ଲି. + ୩ ଲି. ୪୫୦ ମି.ଲି.

= ☐ ଲି.+ ☐ ମି.ଲି.

= ☐ ଲି.+ ☐ ମି.ଲି. ☐ + ମି.ଲି

= ☐ ଲି.+ ☐ ଲି. ☐ + ମି.ଲି.

= ☐ ଲି.+ ☐ ମି.ଲି.

୨. ହିସାବ କରି ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

(କ)

	୨୦ ଲିଟର		୧୨୦ ମି.ଲି
-	୧୫ ଲିଟର		୫୦୦ ମି.ଲି
=	୧୯ ଲି. + ☐ ଲି.	+	୧୨୦ ମି.ଲି.
-	୧୫ ଲି.	+	୫୦୦ ମି.ଲି.
=	୧୯ ଲି.		☐ ମି.ଲି.
-	୧୫ଲି.		୫୦୦ ମି.ଲି.
	☐ ଲି.		☐ ମି.ଲି.

(ଖ)

	୩୪ ଲି.	୫୩୫ ମି.ଲି.
-	୧୨ ଲି.	୮୫୦ ମି.ଲି.
=	୩୩ ଲି.+ ☐ ଲି.+	☐ ମି.ଲି.
-	୧୨ ଲି.	୮୫୦ ମି.ଲି.
	☐ ଲି.	☐ ମି.ଲି.

୩. ହିସାବ କରି ଶୂନ୍ୟ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ଥିଲା	ମିଶିଲା	ମୋଟ୍ ହେଲା
୫ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି.	୧୦ ଲି. ୫୦୦ ମି.ଲି.	୧୫ ଲି. ୭୫୦ ମି.ଲି.
୧୨ ଲି. ୫୭୫ ମି.ଲି.	୩ ଲି. ୧୨୫ ମି.ଲି.	
୧୮ ଲି. ୯୦୦ ମି.ଲି.		୨୫ ଲି. ୭୫୦ ମି.ଲି.
୯ ଲି. ୨୭୫ ମି.ଲି.		୧୨ ଲି. ୮୦ ମି.ଲି.
୪ ଲି. ୭୩ ମି.ଲି.	୩ ଲି. ୨୮୦ ମି.ଲି.	
୮ ଲି. ୫ ମି.ଲି.	୨ ଲି. ୨୭ ମି.ଲି.	

୪. ଗୋଟିଏ ଟିଣରୁ ଗୀତା ୩ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି. ଓ ମିତା ୨ ଲି. ୪୦୦ ମି.ଲି. କିରୋସିନ୍ ନେଲେ । ଟିଣରେ ବଳକା ୩ ଲି. ୧୦୦ ମି.ଲି. କିରୋସିନ୍ ରହିଲା । ସେହି ଟିଣରେ କେତେ କିରୋସିନ୍ ଥିଲା ?

୫. ଗୋଟିଏ ଥଣ୍ଡା ପାନୀୟ ବୋତଲରେ ୨ ଲି. ୫୦୦ ମି.ଲି. ପାନୀୟ ଥିଲା । ସୁର ୧ ଲି. ୨୫୦ ମି.ଲି. ଧରୁଥିବା ଏକ ବୋତଲରେ ପୂରା ବୋତଲ ପାନୀୟ କାଢ଼ି ନେଲା । ଥଣ୍ଡା ପାନୀୟ ବୋତଲରେ ଆଉ କେତେ ପାନୀୟ ରହିଲା ?

୬. ଚିତ୍ର ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

୧୦ଲିଟର ୩୫୦ମି.ଲି.

୧ଲିଟର ୫୦୦ମି.ଲି.

୩ ଲିଟର

୨୫ଲିଟର ୬୫୦ମି.ଲି.

୪ଲିଟର ୭୫୦ମି.ଲି.

(କ) ବାଲ୍‌ଟି ଓ ହାଣ୍ଡିରେ ମୋଟ୍‌ରେ କେତେ ପାଣି ଧରିବ ?

(ଖ) ମଗ୍ ଓ ପ୍ରେସରକୁକର୍‌ରେ ମୋଟ୍‌ରେ କେତେ ପାଣି ଧରିବ ?

(ଗ) ବେସିନ୍ ଓ ହାଣ୍ଡିରେ ମୋଟ୍‌ରେ କେତେ ପାଣି ଧରିବ ?

(ଘ) ବେସିନ୍ ଅପେକ୍ଷା ବାଲ୍‌ଟିରେ କେତେ କମ୍ ପାଣି ଧରିବ ?

(ଙ) ପ୍ରେସରକୁକର୍ ଓ ଜଗ୍‌ରେ ହାଣ୍ଡି ଅପେକ୍ଷା କେତେ କମ୍ ପାଣି ଧରିବ ?

(ଚ) ପ୍ରେସର୍‌କୁକର୍ ଓ ହାଣ୍ଡିରେ ବେସିନ୍ ଅପେକ୍ଷା କେତେ କମ୍ ପାଣି ଧରିବ ?

୫. ଗୋଟିଏ ଡ୍ରମ୍‌ରେ ୩୨ ଲି. ୧୨୦ ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ଅଛି । ସେଥିରୁ ରାମ ୮ ଲି. ୭୫୦ ମି.ଲି. ଓ ସୀତା ୧୦ ଲି. ୫୦୦ ମି.ଲି. କ୍ଷୀର ନେଲେ । ତେବେ ଡ୍ରମ୍‌ରେ ଆଉ କେତେ କ୍ଷୀର ବଳକା ରହିଲା ?

୬. ତୁମ ଘରେ ଥିବା ପାଣି ଟାଙ୍କିରେ ୫୦୦ ଲିଟର ପାଣି ଧରେ । ଗୋଟିଏ ଦିନରେ ତୁମ ଘରେ ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ୨୦୦ ଲିଟର, ରୋଷେଇ ଓ ପିଇବା ପାଇଁ ୫୦ଲି. ୫୦୦ ମି.ଲି., ଲୁଗା ସଫା ପାଇଁ ୮୫ ଲିଟର ୭୫୦ ମି.ଲି. ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଲା । ତେବେ ଟାଙ୍କିରେ ଆଉ କେତେ ପାଣି ବଳକା ରହିଲା ?

୭. ଗୋଟିଏ ଦୋକାନରେ ସୋରିଷ ତେଲ, ନଡ଼ିଆ ତେଲ ଅପେକ୍ଷା ୪ଲି. ୩୫୦ ମି.ଲି. ଅଧିକ ଅଛି । ଦୋକାନରେ ୨୦ ଲିଟର ୨୦୦ ମି.ଲି. ସୋରିଷ ତେଲ ଅଛି । ତେବେ ଦୋକାନରେ ସୋରିଷ ତେଲ ଓ ନଡ଼ିଆ ତେଲ ମିଶି କେତେ ଅଛି ?